

Predmet: Pane Bulat i Rade Vranešević – Banski Kovačevac

Okružni sud u Beogradu, Veće za ratne zločine

Poslovni broj predmeta: K.V. 3/08

Broj optužnice: KTRZ 13/07

Optužnica podignuta: 16.04.2008.

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. stav 1. KZ SRJ, u saizvršilaštvu u vezi sa čl. 22 KZ SRJ

**Optuženi: Pane Bulat
Rade Vranešević**

Branioци: advokati Đorđe Kalanj i Predrag Marić (za optuženog Bulata)
advokat Zvonko Radovanović (za optuženog Vraneševića)

Sudsko veće: sudija Olivera Anđelković, predsednica Veća
sudija Tatjana Vuković, članica Veća
sudija Dragan Plazinić, član Veća

Tužilac: Veselin Mrdak, zamenik tužioca za ratne zločine

Glavni pretres: 2. septembar 2008.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Glavni pretres je započeo čitanjem optužnice.

Optužnica tereti Pana Bulata i Radeta Vraneševića da su kao pripadnici Vojske Republike Srpske Krajine (RSK) u noći između 22. i 23. marta 1992. godine u Banskom Kovačevcu ubili šest civila hrvatske nacionalnosti, tako što su se lažno predstavili vojnicima III bataljona Vojske RSK i saopštili im da imaju naređenje da šest preostalih lica hrvatske nacionalnosti, koja nisu izbegla, prevedu na bezbedniju teritoriju; kada su se Grga Mihalić, Bara Mihalić, Kata Mihalić, Veronika Krupić, Mara Lesar i Mara Đerek okuplili kod kuće broj 8, optuženi Pane Bulat oduzeo je automatsku pušku od jednog od prisutnih vojnika i sa udaljenosti od nekoliko metara počeo da puca u njihovom pravcu, što je uradio i Rade Vranešević, zatim je optuženi Bulat iz pištolja pucao u glavu Grgi Mihaliću, koji je još davao znake života, da bi na kraju tela bacili u obližnji bunar.

Saslušanje optuženog Pana Bulata

Optuženi je u toku 1992. godine obavljao dužnost pomoćnika komandanta za bezbednost Drugog bataljona Vojske RSK. Dana 22. marta 1992. komandant Dragan Pajić, njegov neposredni starešina, rekao mu je da se očekuje napad neprijatelja u blizini Banskog Kovačevca i da je potrebno da o tome obavesti komandanta čete Jovana Malobabića i komandanta voda Milana Džakulu i da istom prilikom proveri da li su vojnici pripremljeni, da li ima dezertera, ima li dovoljno hrane i vode i da obavesti komandire da je potrebno da se hrvatski civili koji su ostali u svojim kućama, misli da ih je bilo

četvoro, okupe na jednom mestu i sačekaju sanitetsko vozilo koje će ih evakuisati na bezbedniju teritoriju. Krenuo je iz Vrginmosta oko 22:00 časa autom marke *zastava*. Bio je u maslinastoj uniformi, naoružan pištoljem. U gostionici *Bistra* video je optuženog Radeta Vraneševića. Vranešević je bio u civilnoj odeći, takođe naoružan pištoljem. Optuženi Bulat pozvao je optuženog Vraneševića da krene s njim u Banatski Kovačevac. Popili su piće i nakon pola sata krenuli službenim autom koji je vozio vojnik Đuro Samardžija. Kada su stigli do Banskog Kovačevca, optuženi Bulat i Vranešević izašli su iz auta i krenuli prema kući u kojoj je bila smeštena komanda voda. Vozaču su rekli da ih na tom mestu sačeka dvadesetak minuta. Optuženi Bulat ušao je u kuću komande i tamo zatekao vojnike minere Rada Malobabića i Đura Čeka, komandira odelenja Đura Krivokuću i komandira voda Milana Džakulu. Saopštio im je naredbu koja se odnosila na evakuaciju civila. Nekoliko vojnika, među kojima Marko Mamula i Mile Vučinić, javili su se da odu po civile. Optuženi Bulat im je rekao da ništa ne preduzimaju, već da kad okupe civile sačekaju sanitetsko vozilo. Zatim su optuženi Bulat i komandiri Krivokuća i Džakula krenuli prema susednoj kući gde je bila smeštena komanda čete. Optuženi Bulat nije obratio pažnju gde se za to vreme nalazio drugooptuženi Vranešević i mislio je da je ovaj krenuo iza njih. Kuća komande čete nalazila se na oko 200 metara. Dok su hodali, optuženi Bulat je rekao komandiru Krivokući da naredbu o evakuaciji civila prenese komandiru čete Jovanu Malobabiću, tako da on ne mora da ulazi u komandu. U tom trenutku, bilo je pola sata iza ponoći, začula se rafalna i pojedinačna pucnjava. Kako je pucnjava bila uobičajena pojava, nije pridavao tome značaj, ali mu se činilo da dolazi iz pravca gde su vojnici otišli po civile. Kroz otvoreni prozor video je komandira Malobabića i pitao da li je čuo pucnjavu, a ovaj je odmahnuo rukom i rekao da su to ponovo pucali pijani vojnici. Komandir Malobabić dao je znak glavom optuženom da je primio naredbu o evakuaciji civila, tako da je optuženi odmah krenuo natrag prema mestu gde ga je čekao vozač. Ponovo je sreo optuženog Vraneševića i pitao ga da li su civili okupljeni. Optuženi Vranešević mu je odgovorio da civila nema. Optuženi Bulat je primetio da Vranešević u ruci drži automatsku pušku koju nije imao dok su dolazili, ali to nije povezao s malopredašnjom pucnjavom. Pronašli su vozača i vratili su se u Vrginmost. Nakon tri dana prijavljen je nestanak civila, a posle dve sedmice njihova tela pronađena su u bunaru koji je bio miniran. Dobio je naredbu da pronađe ljude koji će izvaditi tela iz bunara, ali samom vađenju tela nije prisustvovao. Nakon ovog događaja nikada više nije video optuženog Vraneševića.

Predlozi odbrane

Odbrana optuženog Bulata predložila je da se na glavni pretres pozovu i neposredno ispituju svedoci iz Hrvatske, koji su u pretkrivičnom postupku dali izjave Županijskom sudu u Karlovcu [Reč je o slučaju koji je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ustupilo Tužilaštvu za ratne zločine Republike Srbije].

Komentar

Optuženi je izlagao konfuzno i nepovezano. Pokušaji sudija da razjasne mnoga pitanja ostali su bezuspešni jer je optuženi odgovarao nelogično.

Glavni pretres: 3. septembar 2008.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje optuženog Rada Vraneševića

Optuženi je do 2000. godine živio u Vrginmostu nakon čega se preselio u Zrenjanin. Za vreme rata bio je vezista četvrte čete II bataljona Vojske RSK. U martu 1992. često je viđao optuženog Pana Bulata koji je bio zamenik komandanta za bezbednost u istom bataljonu. Između 20. i 25. marta [22.03.1992.] sreo je optuženog Bulata u jednoj prodavnici u obližnjem selu Prkos. Obojica su bila u uniformama, naoružani pištoljima. Pitao ga je da li ide do komande bataljona i da li može da ga poveže. Optuženi Bulat rekao mu je da će ga povesti, ali da pre toga moraju da svrate do Banskog Kovačevca gde se nalazila komanda čete. Krenuli su oko 17:00 časova belim autom marke *zastava*. Seća se da je na zadnjem sedištu auta stajala automatska puška. Nakon desetak minuta zaustavili su se kod prve kuće na vrhu brega i parkirali se pored jednog vojnog kamiona. Optuženi Bulat je izašao iz auta i rekao da će se brzo vratiti. Uputio se niz ulicu ka komadni čete dok je optuženi Vranešević ostao u autu. Nakon par minuta naišli su vojnici mineri Rado Malobabić i Đuro Čeko i on je izašao iz auta da se pozdravi s njima. Pola sata kasnije dok su razgovarali začula se galama. Krenuli su da vide šta se dešava i dvadesetak metara od njih, pored jednog bunara, video je pet, šest civila, optuženog Bulata i jednog nepozatog muškarca u uniformi. Video je kada je optuženi Bulat pucao u civile iz automatske puške, pretpostavlja da je to isto uradio i nepoznati naoružani muškarac, a zatim je Bulat prišao jedinom muškarcu iz grupe civila koji je još uvek davao znake života i pucao mu u glavu iz pištolja. Optuženi Bulat je zatim naredio vojnicima koji su se tu našli da tela bace u bunar, a minerima Malobabiću i Čeku da miniraju bunar. Rade Malobabić je doneo jednu eksplozivnu napravu i ubacio je u bunar. Čula se eksplozija, ali je betonska ograda bunara ostala da stoji. Zatim se optuženi Bulat uputio prema autu i optuženi Vranešević je krenuo za njim. Činilo se da je ponosan na ono što je uradio i samo je rekao da je to bila naredba komande. Kada su stigli do komande bataljona, optuženi Vranešević otišao je do svog komadira Đure Milojevića i njegovog pomoćnika Mirka Vraneševića i obavestio ih da je optuženi Bulat pobio civile u Banskom Kovačevcu. Oni su rekli da će o tome izvestiti komandanta bataljona Dragana Pajića i načelnika za bezbednost Stanka Sokolovića. Kasnije je čuo da su tela izvađena iz bunara, ali gde su sahranjena nikada nije saznao. Nakon ovog događaja viđao je optuženog Bulata, ali o ovom događaju nikada nisu razgovarali.

Suočenje optuženih

Sudsko veće je odlučilo da se obavi suočenje optuženih na okolnosti da li je optuženi Bulat pucao na civile i da li optuženi Vranešević imao automatsku pušku neposredno nakon kritičnog događaja, s obzirom da se njihove izjave razlikuju.

Optuženi Bulat je ponovio da u civile nije pucao već da je po povratku iz komande čete naleteo na optuženog Vraneševića koji mu je saopštio da civila nema. Takođe, ponovio je da je optuženi Vranešević pri tom susretu držao automatsku pušku koju nije imao kada su izašli iz auta.

Optuženi Vranešević ponovio je da je video da je u civile iz automatske puške pucao optuženi Bulat i da je prišao jednom od civila koji je davao znake života i “overio ga” tako što mu je u glavu pucao iz pištolja marke *šorpion*. Za sebe je rekao da je bio naoružan samo pištoljem, a da je svoju automatsku pušku zaboravio u kancelariji veze u komandi voda.

Predlozi odbrane

Odbrana optuženog Bulata predložila je da se kao svedok sasluša Đuro Samardžija [vozač koji je navodno optužene odvezao do Banskog Kovačevca]. Odbrana je ponovila predlog da se pozovu i neposredno saslušaju svedoci iz Hrvatske.

Komentar

Izjave optuženih razlikuju se u mnogim stvarima: gde su se sreli (optuženi Bulat tvrdi da je to bilo u gostionici *Bistra* u Vrginmostu, dok optuženi Vranešević tvrdi da je to bilo u prodavnici u Prkosu), zatim u pogledu vremena događanja (optuženi Bulat navodi da je bila prošla ponoć, dok optuženi Vranešević tvrdi da je bilo popodne dok su prodavnice još radile), prevoznog sredstva (optuženi Bulat govori da su došli maslinastozelenim kademom i da ih vozio vozač Đuro Samardžija, dok optuženi Vranešević navodi da je belu *zastavu* vozio sam Pane Bulat), razvoja događaja (opt. Bulat navodi da civile nije ni video već da je na pitanje gde su civili od Vraneševića obavešten da ih nema, dok je optuženi Vranešević izričit u tvrdnji da je video kada je optuženi Bulat pucao u njih) kao i broja žrtava (optuženi Bulat izričito tvrdi da su bila četiri civila koja su ostala u Banskom Kovačevcu, dok optuženi Vranešević govori da je video pet, šest civila). Prilikom suočenja mogla se kod optuženog Vraneševića primetiti blaga nervoza, ali je sa druge strane njegova izjava detaljnija, logičnija i mnogo uverljivija.

Glavni pretres: 6. novembar 2008.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Dragana Bjelića

Svedok poznaje optuženog Bulata, dok je optuženog Vraneševića viđao u vreme izvršenja krivičnog dela, ali ga nije poznao. Svedok je u martu 1992. bio vozač komandanta Drugog bataljona Vojske RSK Dragana Pajića. Vozio je, po potrebi, auto marke *audi* i dva kamiona, TAM 110 i TAM 150, i to uvek po naređenju komandanta. Jedne večeri komandat mu je rekao da treba da ode po Radeta Mraovića, koji je imao sajlu za čišćenje bunara, i da ga odveze u Banski Kovčevac da očisti jedan bunar. Među vojskom se pričalo da su neki civili ubijeni i bačeni u bunar i da je to uradio optuženi Pane Bulat. Nije čuo da je u ubistvu učestvovao optuženi Vranešević. Rade Mraović mu rekao da je pristao da očisti bunar u zamenu za vojničku platu, gajbu piva i litar vinjaka. Odvezli su se do bunara i tamo videli puno vojnika, među kojima je bio i Pane Bulat. Skinuli su sajlu sa kamiona, Rade je ostao da čisti bunar a svedok se vratio u komandu. Posle dan, dva čuo je komandanta kako viče na Paneta. Iako su vrata kancelarije bila zatvorena čuo je kako komandant kaže *U pizdu materinu, šta je to bilo?! Nije trebalo tako biti... morate to sami da rešite*. Pretpostavio je da je komandant ljut zato što je Pane

pobio civile i da zato više na njega. Nakon nekog vremena komandant mu je rekao da ode do reke Kupe i da izvuče kamion, koji se bio zaglavio, i da ga vrati u komandu. Kasnije je čuo da je u tom kamionu bio sanduk s leševima i da su hteli da ih bace u reku, ali se sanduk zaglavio. Ne zna šta se kasnije desilo sa sandukom. Na pitanje optuženog Bulata da li se seća da je Rade Mraović rekao da nema pribor za čišćenje bunara i da su on (optuženi) i svedok zato otišli do Adama Samardžije, ali kako ni ovaj nije imao pribor, uzeli su ga od komšije Đure, svedok je odgovorio da se toga ne seća.

Saslušanje svedoka Dragana Pajića

Svedok je u martu 1992. godine bio komandant Drugog bataljona Vojske RSK, čije je sedište bilo u Vrčin Dolu. Među selima koje je bataljon branio nalazio se i Banski Kovačevac. U tom selu je bilo desetak civila hrvatske nacionalnosti. U blizini je bila prva borbena linija i zato je tražio da se, radi njihove bezbednosti, civili izmeste, ali su oni to uporno odbijali. Kako je vojska stalno trpela granatiranje od hrvatske strane posumnjali su da ti civili odaju po kojim kućama su vojnici smešteni. Jedne večeri komandant četvrte čete Simo Vujić ga je obavestio da civila nema. Izvestio je o tome Komandu brigade, ali je samo dobio naređenje da bataljon podigne stepen borbene gotovosti. Iz Komande korpusa su kasnije poslali svoj tim da ispita šta se desilo u Banskom Kovačevcu, ali njemu nikada nisu saopštili rezultete istrage. Nikada nije saznao šta se desilo. Nikada nije dao naređenje optuženom Bulatu da ode na teren i prenese Jovanu Malobabiću, komandiru 5. čete, da iseli te civile. Optuženi Bulat mu nikada nije referisao o nestanku civila, niti su njih dvojica o tome nekada razgovarali. Bio je jednom do bunara o kome se govori i video je da je bunar zarušen, ali je mislio da se to dogodilo jer je bunar bio star a ne zbog toga što je u njega bačen eksploziv. Nikada nije saznao da su leševi bili u bunaru. Nikada nije poslao vozača Dragana Bjelića da ode do Radeta Mraovića po sajlu za čišćenje bunara.

Suočenje optuženog Pana Bulata i svedoka Dragana Pajića

Suočenje je obavljeno na okolnost da li je optuženi Bulat kritične noći išao u Banski Kovačevac po naređenju svedoka Pajića radi premeštanja civila i prenošenja naredbe Jovanu Malobabiću o povećanju borbene gotovosti, ta da li mu je naredio vađenje leševa iz bunara. Optuženi Bulat ponovio je svoju odbranu i kazao da je komandant Pajić (svedok) rekao da se priprema napad i da mora da ode u jedinicu na terenu i prenese da se poveća borbena gotovost. Na polasku je rekao svedoku da je pogodno vreme za premeštanje civila jer je vidljivost smanjena i svedok mu je rekao da to i uradi. Kada se vratio sa terena rekao je svedoku da *civila nema* i da zbog toga ne treba slati kamion za njihovo premeštanje. Nakon mesec dana Jovan Malobabić je javio da su civili pobijeni i bačeni u bunar. Iste večeri svedok je otišao na teren da proverii šta se desilo. Svedok Pajić je odgovorio da ne spori ovo što je optuženi Bulat izjavio, ali da se ničeg od ovog ne seća. Zna samo da su bunari čišćeni jer je nedostajalo vode za piće, ali ne zna zašto.

Suočenje svedoka Dragana Pajića i Dragana Bjelića

Suočenje je obavljeno na okolnost da li je svedok Dragan Pajić vikao na optuženog Bulata zbog ubistva civila u Banskom Kovačevcu, te da li je rekao svedoku Bjeliću da je to uradio optuženi Bulat. Svedok Bjelić je rekao da je svedok Pajić vikao i rekao da je *Pane napravio sranje, da to nije trebalo biti* ali da on ne zna na šta se to tačno odnosilo. Kasnije mu je svedok Pajić potvrdio da je Pane Bulat pobio starce. Svedok Pajić je negirao navode svedoka Bjelića i tvrdio da nikada nije rekao da su civili pobijeni jer to ni sam nije znao.

Komentar:

Svedok Dragan Pajić u toku svedočenja nije delovao iskreno i na svako konkretno pitanje je odgovarao da se ne seća. Neverovatno je da jedan komandant zna manje od komandira i običnih vojnika i da se ne interesuje za sudbinu civila za čiju bezbednost je bio odgovoran. Prilikom suočenja sa optuženim Bulatom i svedokom Pajićem bio je nesiguran i izgledalo je kao da mu je neprijatno, gledao je u stranu ili u zemlju ispred sebe. Činilo se da zna mnogo više, ali da se plaši ili ne želi da kaže sve što mu je poznato.

Glavni pretres: 7. novembar 2008.

Izveštaj: Darko Balać, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Mileta Lj. Vučinića

Svedok je bio vojnik Drugog bataljona Vojske RSK i njegova 5. četa se u martu 1992. nalazila u Banskom Kovačevcu. Sa njim je u 2. odeljenju bilo još deset do dvanaest lica, i to načelnik odeljenja Đuro Krivokuća, zatim Adam Gabrić, Miloš Pajić, Nikola Malobabić, Marko Mamula i drugi. Pošto su bili u selu sasvim kratko, nije ni poznao niti viđao meštane Hrvate koji su tamo živeli. Seća se da je kritičnom prilikom došao jedan čovek u civilu, koji je pominjao da treba da ih posredstvom UNPROFOR-a prebaci na teritoriju pod hrvatskom vlašću. Pre nego što je otišao na stražu video je tog čoveka u kancelariji zgrade gde je bilo smešteno njegovo odeljenje. Bio je srednje visine i građe, bez nekih karakterističnih odlika. Čovek koji je dolazio nije niko od optuženih. Optuženog Vraneševića je upoznao tek kasnije, u leto 1992, dok je za optuženog Bulata samo čuo. Ne seća se da su se ikada ranije sreli. Svedok se sâm uputio na stražu između 18:00 i 19:00 ili između 19:00 i 20:00 časova. Zna samo da je bio mrak. Rečeno mu je da nikoga ne zaustavlja dok je na straži, jer se vrši premeštanje stanovništva iz zone borbenog delovanja. Tek kada se vratio sa straže, dok je bio u zgradi, čuo je pucnjeve i jednu detonaciju u daljini. Komandir odeljenja se telefonom raspitivao šta se dešava, ali ih nije posebno obavestio s kim je razgovarao i šta mu je tada rečeno. Kasnije je svedok čuo da su ljudi koji su preko UNPROFOR-a trebalo da budu evakuisani sa tog područja *nastradali*. Nema daljih saznanja. Kada ga je predsednica Veća suočila s iskazima drugih svedoka (S.Malobabić, A.Gabrić) te odbranom optuženog Bulata, koji su rekli da je Mile Vučinić taj koji je s Markom Mamulom sakupljao Hrvate po selu i vratio se tek pošto su se čuli pucnjevi i eksplozija, svedok je rekao: *Ne, ne, ne! Nečuveno! Gospode bože, molim ti se!* i čvrsto poricao tačnost tih navoda. Nije mogao da objasni kako to da je samo on to veće video jedno lice, dok su svi ostali svedoci videli dva lica. Porekao je da je sada uplašen, kada mu je članica Veća skrenula pažnju da deluje kao da se nekoga boji. Optuženi Pane Bulat je potvrdio da ovaj svedok nije Mile Vučinić koji je išao da okupi

preostale meštane hrvatske nacionalnosti. Takođe je izmenio odbranu rekavši kako je tačan navod svedoka da Jovan Malobabić nije kritičnom prilikom bio u u komandi odeljenja. To je obrazložio time da je razumeo kako je sâm Malobabić pred sudom rekao da je bio tamo pa se optuženi samo složio sa njegovom verzijom.

Komentar:

Svedok je ostao neubedljiv kada je tvrdio da nema saznanja na niz pitanja koja su mu postavljena, a posebno kada je predstavio da je bio na straži i tako čuvao svoje saborce dok su pored njega prolazili ljudi po *mrklom mraku* a da ih on nije zaustavljao i identifikovao.

Saslušanje svedoka Mileta V. Vučinića

Optuženog Bulata poznaje iz viđenja, dok optuženog Vraneševića nikada nije upoznao. U noći kada je krivično delo učinjeno, svedok je spavao u kući u kojoj je bilo smešteno 2. odeljenje pete čete. Ništa nije ni čuo ni video. Tek sutradan je primetio da u selu nema meštana hrvatske nacionalnosti, koje je ranije viđao. Pričalo se da su nestali. Nedugo zatim, svedok je otišao na odsustvo i tada je čuo je da su pobijeni. Ništa im nije *zvanično* rečeno. Nije tačan navod iz iskaza jednog od svedoka koji je kazao da im je sledećeg jutra komandir odeljenja Krivokuća rekao da je Bulat prethodne noći pobio civile. Ako je tako nešto i rekao, to nije bilo u njegovom prisustvu. Nije se interesovao za ceo taj događaj i po povratku s odsustva nije primetio da je bunar u koji su bila bačena tela bio urušen. Optuženi, pozvan da se izjasni da li je ovaj svedok taj Mile Vučinić koji je išao da sakupi ljude po selu, potvrdio je da je to ta osoba.

Komentar:

Svedok je uglavnom odgovarao u smislu da nema saznanja o tome o čemu je pitan pa je i optuženi Bulat, rezigniran, odustao od postavljanja daljih pitanja.

Glavni pretres: 26. novembar 2008.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Marka Mamule

Svedok je u martu 1992. bio vojnik Drugog bataljona Vojske RSK, u odeljenju komandira Save Malobabića koje je bilo locirano u Banskom Kovačevcu. Jednog dana [22. marta 1992.] osećao se veoma loše, tako da je veći deo dana proveo u krevetu. Oko 20:00 časova je u kuću u kojoj su vojnici bili smešteni došao optuženi Pane Bulat i jedan njemu nepoznati čovek. Tražio je da mu da municiju i svedok mu je predao 20 metaka za automatsku pušku. Svedok je izašao do toaleta i kada se vratio njih dvojica su već negde otišla. Oko 23:00 časa je zajedno s vojnikom Adamom Gabićem otišao na stražu. U blizini stražarskog mesta živela je jedna starica hrvatske nacionalnosti i svedok je čuo da ju je neko probudio i poveo sa sobom. Učinilo mu se da je to bio glas Mileta Vučinića. Nakon pola sata tri puta je čuo pojedinačnu pucnjavu. Mislio je da su ih Hrvati napali preko Kupe. Oko 01:00 posle ponoći, kada im se stražaranje završilo, Adam se vratio u komandu a on se još malo zadržao jer je ponovo morao do toaleta. Iz mraka je čuo da ga

neko zove *Marko, Marko, Marko* i tada je prepoznao onog čoveka što je bio s Bulatom. Rekao mu je da krene sa njim i dok su išli prema komandi primetio je da je čovek pripit, pričao mu je da su mu ustaše u Drugom svetskom ratu pobile porodicu. Kada su stigli do jedne kuće u kojoj su živeli hrvatski civili zatekli su optuženog Bulata, koji mu je pored jednog bunara pokazao gomilu leševa i rekao mu da mora da ih baci u bunar. Svedok je to odbio, okrenuo se i otišao u komandu. Dok je odlazio čuo je eksploziju, ali nije znao o čemu se radi. Kasnije je čuo da su mnogi vojnici znali da će hrvatski starci biti ubijeni i da je to uradio optuženi Bulat. Takođe, čuo je da se čovek koji je te večeri došao s Bulatom zove Rade Vranešević, ali sada ne može da ga prepozna. Misli da su hrvatski civili ubijeni iz koristoljublja a ne iz nacionalnih pobuda.

Suočenje optuženog Pana Bulata i svedoka Marka Mamule

Suočenje je obavljeno na okolnost da li je optuženi Bulat bio na mestu izvršenja pored bunara i stajao pored leševa, da li je tražio od svedoka da leševe baci u bunar, te da li je svedok Mamula te večeri sakupljao hrvatske civile po selu radi preseljenja. Optuženi Bulat je rekao da je svedok Mamula te večeri sakupljao hrvatske civile, ali da civili nisu pronađeni, tako da on nije mogao da stoji pored leševa i nije mogao da traži od svedoka da te leševe baci u bunar. Svedok Mamula je ponovio da je te večeri stražario i da mu niko nije rekao da ide po civile, ali da je civile video ubijene pored bunara, gde je takođe stajao optuženi Bulat, koji mu je rekao da proveri da li u garderobi ubijenih ima neka *markica* i da je uzme, a zatim da leševe baci u bunar, što je on odbio.

Komentar:

Svedok Mako Mamula je pre današnjeg svedočenja dva puta davao izjave, i to 2000. godine pred Županijskim sudom u Karlovcu i 2008. pred Županijskim sudom u Sisku, kada je rekao da o ovom događaju nema saznanja. Danas je objasnio da se tada plašio za ličnu bezbednost, ali da je danas bio spreman da ispriča sve što mu je poznato o ovom slučaju.

Suočenje optuženog Bulata i svedoka Mamule je bilo veoma napeto, jedan drugog su međusobno optuživali da ne govori istinu i da treba da se stidi svoje izjave. Iako su obojica ostali pri svojim izjavama, delovalo je da optuženi Bulat ne govori istinu i da želi da isprovocira svedoka.

Saslušanje svedoka Jovana Malobabića

Svedok je u martu 1992. bio komandir 5. čete u okviru Drugog bataljona Vojske RSK. Sedište čete bilo je u Novom Selu, ali je četa povremeno kontrolisala selo Banski Kovačevac. Kritične večeri [22. marta] četa je napustila položaj a zamenila ih je 4. četa čiji komandir je bio Simo Gojić. Kada se svedok nakon pet dana vratio na položaj saznao je da su civili iz Banskog Kovačevca nestali i da se sumnja da su prebegli na hrvatsku teritoriju. O tome je obavestio komandanta Dragana Pajića i on mu je rekao da će viša komanda istražiti slučaj. Svedok je zatim krenuo da obiđe vojnike na terenu i video da je jedan bunar zarušen i miniran. Posle nekoliko dana došli su neki oficiri da pregledaju bunar i kada ih je pitao o čemu se radi odgovorili su mu da je njegov zadatak da se stara da neprijatelj ne pređe Kupu a ne da brine o urušenom bunaru. Što se tiče hrvatskih civila

koji su ostali u Banskom Kovačevcu, postojala je inicijativa da se izmeste sa prve borbene linije i o tome su vođeni pregovori, ali su civili nestali. Optuženi Bulat mu nikada nije preneo naređenje da se civili premeste niti je istom prilikom preneo naređenje da se poveća stepen borbene gotovosti. Kada se posle rata, 2003. godine, vratio u Hrvatsku, prvi put je čuo da su civili ubijeni.

Komentar

Na pitanje člana Veća kako je moguće da su vojnici, uključujući njegovog zamenika Mileta Gabića, bili obavješteni da su civili ubijeni a da on kao komandir čete i Dragan Pajić kao komandant bataljona o tome nisu imali nikakva saznanja, svedok je odgovorio da je to zato što su to vojnici, iz straha, krili od njih. Tužilac je postavio pitanje svedoku od kakvog je značaja, pored svih važnijih zadataka, da komandir čete odlazi na teren samo da bi video jedan urušen bunar. Svedok je odgovorio da je na teren otišao da obiđe vojnike i postara se da se opasna mesta obezbede, ali nije dao logično objašnjenje kako je moguće da nije video i saznao šta se zaista nalazi u bunaru i zbog čega je miniran.

Optuženi Bulat je promenio svoj iskaz i rekao da svedoka nije video kritične večeri na prozoru kuće u kojoj je bila komanda voda i da mu svedok nije klimnuo glavom u znak da je primio i razumeo naređenje o premeštanju civila i povećanju borbene gotovosti, već da je te večeri video zamenika komandira Simu Gojića, kome je preneo pomenuta naređenja. Na pitanje predsednice Veća zašto je u istrazi i na glavnom pretresu rekao jedno a danas govori drugo, optuženi je dao besmisleno objašnjenje da je to uradio da bi ubrzao postupak jer je većina svedoka pominjala Jovana Malobabića a ne Simu Gojića.

Glavni pretres: 27. novembar 2008.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Radeta Malobabića

Svedok je u martu 1992. bio pripadnik pionirskog voda u okviru Drugog bataljona, gde je obavljao poslove минера. Zadatke je dobijao od komandanta Dragana Pajića, tako da mu je jednom prilikom rekao da sa drugim minerom Đurom Čehom ode u Banski Kovačevac i da tamo miniraju dve kuće. Planirali su da prespavaju tu noć i miniranje obave sledećeg jutra. Smestili su se u kuću gde je bilo stacionirano odeljenje komandira Đure Krivokuće i negde oko ponoći začula se pucnjava. Prvo je čuo dva duga rafala iz automatskog oružja a zatim sedam ili osam pojedinačnih pucnjeva iz pištolja. Pozvao je komandanta i pitao ga da li zna šta se događa, ali mu je on odgovorio da to nije njegov zadatak i da ne brine. Ubrzo je došao jedan vojnik i rekao im *da su ljudi pobijeni*. Nije pitao o kome se radi već su Đuro Čeho i on krenuli da vide šta se desilo. Kod jedne kuće, udaljene dvadeset do trideset metara, stajao je optuženi Pane Bulat a malo dalje od njega optuženi Rade Vranešević, koji je držao automatsku pušku. On tada nije znao Radetovo ime, znao ga je samo iz viđenja, ali je kasnije saznao. Činilo mu se da je Bulat bio pripit. U rukama je držao neke papire i kada ga je prepoznao pokazao mu je gomilu leševa i rekao mu da leševe baci u bunar. Svedok mu je odgovorio da on to ne može da uradi, pa kada je Pane isto rekao Đuri, Đura je takođe odbio. Đura i on su odlučili da miniraju kuće i vrte se u komandu u Vlasini. Nakon sat, dva u Vlasinu su došli optuženi Bulat i Vranešević i Bulat

im je zapretio da nikom ne govore šta se desilo u Banskom Kovačevcu. Kasnije je čuo da je civile pobio Pane Bulat, da su bačeni u bunar, da je bunar miniran i da su na kraju leševi izvađeni i negde odveženi. Svedok nije učestvovao u miniranju bunara. Ne seća se da je kritične večeri optuženi Bulat dolazio u vojničku kuću u Banskom Kovačevcu i rekao im da treba povećati stepen borbene gotovosti, da civile treba premestiti i da će po njih doći kamion. Ne seća se da je vojnik koji im je preneo da su ljudi ubijeni bio optuženi Vranešević.

Suočenje optuženog Pana Bulata i svedoka Radeta Malobabića

Suočenje je obavljeno na okolnost da li je optuženi Bulat bio na mestu izvršenja pored naslaganih leševa i tražio od svedoka Malobabića da leševe baci u bunar. Svedok Malobabić je ponovio da je optuženog Bulata video kraj leševa i da mu je tražio da leševe baci u bunar, a bunar da minira. Takođe, rekao je da mu je, nakon događaja, optuženi Bulat zapretio i rekao *nemojte da se to čuje šta se dogodilo u Banskom Kovačevcu, inače će biti sprovedene mere protiv vas*. Optuženi Bulat je negirao navode svedoka.

Suočenje optuženog Radeta Vraneševića i svedoka Radeta Malobabića

Suočenje je obavljeno na okolnost da li su svedok Malobabić i optuženi Vranešević zajedno stajali i posmatrali kako optuženi Bulat i nepoznati vojnik pucaju u civile ili je svedok Malobabić zajedno sa Đurom Čehom zatekao optuženog Bulata i optuženog Vraneševića s automatskom puškom pokraj ubijenih civila. Optuženi Vranešević je rekao da su svedok Malobabić, Đuro Čeho i on stajali kraj jedne kuće i posmatrali kada je optuženi Bulat pucao u civile. Zatim je Pane Bulat naredio svedoku i Đuri da miniraju bunar, što su oni uradili. Optuženi Bulat i Vranešević su onda otišli autom u komandu, a svedok Malobabić i Đuro su ostali u Banskom Kovačevcu. Svedok je negirao navode optuženog i ponovio da su Đuro Čeho i on, kada je pucnjava prestala, krenuli da vide šta se desilo i zatekli pored ubijenih civila optužene Bulata i Vraneševića, koji je držao automatsku pušku. Zatim su se on i Đuro odvezli u komandu a optuženi su ostali u Banskom Kovačevcu.

Glavni pretres: 25. decembar 2008.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Đura Samardžije

Svedok je u martu 1992. bio vozač u pozadinskoj četi 19. brigade. Vozači su bili smešteni u lovačkom domu u šumi Abaz i postupali isključivo po naređenju komandira pozadinske čete. Svedok je jednog popodneva [mart 1992.] dobio naređenje da optuženog Pana Bulata i jednog njemu nepoznatog čoveka preveze do komande brigade na sastanak. Vozili su se tamnozelenim *kadetom*, koji je inače vozio njegov komandir. Sastanak je trajao oko sat vremena, nakon čega ih je odveo do Banskog Kovačevca, gde su se nalazili vojnici na prvoj borbenoj liniji. Optuženi Bulat mu je rekao da ih sačeka u kafani kod Steve u Prkosu. Predveče su se ponovo sreli i vratili u lovački kamp, a zatim ih je

odvezao u Vrgin Most, gde su živeli. Te noći nije čuo nikakvu pucnjavu ni eksploziju, niti ima saznanje o ubistvu civila.

Komentar:

Svedok se do detalja seća nekih događaja koji su se dogodili pre i nakon inkriminisanog događaja, dok se predmeta događaja gotovo ne seća. Optuženi Bulat potvrdio je izjavu svedoka i naveo da je jedina razlika u vremenu kada su bili u Banskom Kovačevcu. Svedok govori da se to dogodilo popodne dok optuženi navodi 23:00 časa. To nije u skladu sa njegovom odbranom koji je dao na početku glavnog pretresa.

Glavni pretres: 20. januar 2009.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Radeta Malobabića

Svedok je u martu 1992. bio pripadnik Drugog bataljona, u odeljenju Đure Krivokuće. Bili su smešteni u podrumu jedne kuće u Banskom Kovačevcu, gde se nalazila prva borbena linija. U Banskome Kovačevcu ostalo je šest civila hrvatske nacionalnosti, bračni par Mihalić i još četiri starije žene. Vojnici su brinuli o njima, odnosili im hranu i civili im nikada nisu pravili probleme. Jedne večeri otišao je da čuva stražu zajedno sa Milom Malobabićem. Oko 01:00 čas posle ponoći čuli su da neko lupa na vrata jedne starice i da ona odbija da otvori. Saznali su da su *njihovi* došli da obave jedan posao, tako da nisu išli da provere šta se dešava. Nakon toga čuli su rafalnu i pojedinačnu paljbu i ženski vrisak. Kada su se nakon sat vremena vratili sa straže čula se eksplozija. Te večeri došao je miner Đuro Čeko i pokušao da pozove komandu i sazna šta se dešava, ali se niko iz komande nije javljao. Sledećeg jutra videli su da su jedna kuća i bunar u blizini srušeni. Oko bunara videli su se delići mesa dok se na balkonu kuće videla ljudska ruka. Čuli su da je bezbednjak Pane Bulat dolazio pethodne noći sa jednim civilom, da su vojnici Marko Mamula i Mile Vučinić išli da prikupe civile i da su civili ubijeni i bačeni u bunar. Istog dana video optuženog Bulata, koga do tada nije poznavao, koji je tražio dobrovoljce da bunar zatrpaju. Nije se znao motiv ubistva. Nakon dvadesetak dana organizovano je vađenje tela iz bunara. Komandir Đuro Krivokuća i optuženi Bulat tražilis dobrovoljce. Pozvan je Đuro Samardžija, ali je on zbog smrada od raspadnutih tela, odustao od vađenja. Nakon deset dana tela su izvađenja, to je uradio neki drugi čovek, odvežena i nekde zakopana. U bunaru je ostalo jedno telo, koje je kasnije spaljeno.

Optuženog Radeta Vraneševića ne poznaje i nikada za njega nije čuo.

Komentar:

Svedok je odgovarao šturo, kao da se plaši da ne kaže više nego što bi trebalo. Njegovo svedočenje bilo je puno kontradiktornosti. Predsednica Veća predočila mu je izjavu koju je dao pred Županijskim sudom u Karlovcu gde je govorio o tome da je ubistvo izvršio optuženi Bulat, koji je vojnicima zapretio da ne govore o tome šta su videli i čuli.

Glavni pretres: 21. januar 2009.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Save Malobabića

Svedok je bio komandir jednog od odeljenja Drugog bataljona. Jedne večeri [mart 1992.] u kuću, u kojoj je odeljenje bilo smešteno, došao je optuženi Pane Bulat sa još jednim muškarcem u crnoj kožnoj jakni, za koga je kasnije čuo da se zove Rade Vranešević, i rekao da dva vojnika krenu sa njim kako bi sakupili civile koji su ostali u selu [Banski Kovačevac]. Optuženi Bulat imao je pištolj dok za Vraneševića nije siguran da li je imao oružje. Krenuli su Marko Mamula i Mile Vučinić. Nakon sat, dva čula se rafalna pucnjava. Kada su se Marko i Mile vratili pitao ih je šta se dogodilo, ali su oni samo ćutali. Pozvao je komandu čete da sazna šta se dešava. Javio mu se komandir Đuro Krivokuća i rekao *eno budale pobiše civile* ali mu nije rekao ko je to uradio. Zatim je pozvao komandu bataljona, ali se niko nije javljao. Sledećeg dana došao je komandant bataljona Dragan Pajić, komandir Stanko Čića i optuženi Pane Bulat. Bulat im je rekao *ljudi pripazite na svoje jezike, imate žene i decu, pazite šta govorite* misleći na događaj od prethodne noći. Istog dana otišao je na odsustvo i ne zna šta se dešavalo sledeća četiri dana. Kasnije je čuo da su tela ubijenih bačena u bunar, a da je bunar miniran.

Te noći kada su civili ubijeni nije se očekivao nikakav napad, niti je bilo razloga za povećanje stepena borbene gotovosti. Civili nisu predstavljali nikakvu pretnju za njihov vod, tako da mu nije poznato zbog čega su ubijeni.

Svedok nije siguran da li je optuženi Vranešević lice koje je kritične noći došlo sa optuženim Bulatom.

Suočenje optuženog Pana Bulata i svedoka Save Malobabića

Suočenje je obavljeno na okolnosti da li je kritične noći optuženi Bulat tražio da se civili skupe radi njihovog odvoženja na bezbedniju lokaciju i da li je upućivao petnje da se o kritičnom događaju ne priča i da vojnici imaju žene i decu i da pripaze na svoje jezike. Optuženi Bulat je ponovio svoju odbranu, da je kritične noći došao u kuću svedokovog odeljenja zajedno sa komandirima Milanom Džakulom i Đurom Krivokućom, dok je optuženi Vranešević ostao ispred, da su pričali o premešaju vojnika Radeta Malobabića i o tome da će doći kamion koji će civile odvesti na bezbednije mesto. Takođe, rekao je da prilikom postrojavanja odeljenja rekao vojnicima da bi bilo bolje da ćute i da ne šire neistine, a kad budu došli ljudi koji ispituju slučaj moći će da im kažu šta imaju. Svedok Malobabić je negirao navode optuženog Bulata. Rekao je da je optuženi Bulat došao samo u društvu čoveka u crnoj kožnoj jakni i da nisu govorili o premeštaju Radeta Malobabića jer taj vojnik nije bio u njegovom odeljenju. Optuženi Bulat nije pominjao da će civili biti premešteni već je tražio da dva vojnika sakupe civile, nenavodeći razlog. Takođe, ponovio je reči optuženog Bulata koje su se odnosile na ćutanje vojnika i rekao da je on to razumeo kao pretnju.

Komentar:

Svedok je radi svedočenja došao iz Hrvatske. Bio je siguran, naročito prilikom suočenja sa optuženim Bulatom. Za razliku od ostalih svedoka, njegov iskaz se ne razlikuje u odnosu na iskaze koje je dao pred županijskim sudovima u Karlovcu i Sisku. Svedok Milan Džakula, čije svedočenje je bilo planirano, nije pristao da dođe u Srbiju već bi eventualno prihvatio da svedoči putem video-linka.

Glavni pretres: 17. februar 2009.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Razdvajanje postupka

Kako se na glavnom pretresu nije pojavio optuženi Rade Vranešević, a svoj izostanak nije opravdao, Veće je prihvatilo predlog tužioca i razdvojilo postupak u odnosu na optuženog Vraneševića, kako bi svedoci koji su došli iz Hrvatske mogli biti saslušani.

Saslušanje svedoka Adama Gabrića

Svedok je bio pripadnik 2. čete u odeljenju komandira Save Malobabića, koje je bilo locirano u Banskome Kovačevcu. Kritične večeri između 22 i 23:00 časa u kuću kojoj je odeljenje bilo smešteno došao je optuženi Pane Bulat i jedan njemu nepoznati čovek u crnoj kožnoj jakni. Kasnije je čudo da se taj čovek zove Rade. Optuženi Bulat pitao je ko od vojnika zna gde se nalaze kuće hrvatskih civila. Javili su se Marko Mamula i Mile Vučinić, te su zajedno sa njim izašli iz kuće. Svedok je zatim otišao na stražu i nakon sat vremena čuo je rafalnu i pojedinačnu pučjavu. Sutradan su vojnici pričali da su starci pobijeni, ali detalji nisu bili poznati. Tog dana u odeljenje su došli komandant bataljona Dragan Pajić i optuženi Bulat. Svedok je predložio da se tela ubijenih predaju njihovim porodicama, ali ga je komandant Pajić učutkao i rekao da ne vodi priču o tome. Kasnije je čuo da je civile ubio optuženi Bulat. Takođe, pričalo se da su tela bačena u bunar i da su kasnije vađena.

Saslušanje svedoka Mileta Gabrića

Svedok je bio pomoćnik komandira 5. čete Jovana Malobabića. Kada se dogodilo ubistvo civila u Banskome Kovačevcu bio je odsutan iz jedinice, nalazio se na bolovanju kod kuće u Slavskom Polju. O ubistvu civila saznao je dva dana kasnije. Pričalo se da su tela bačena u bunar, ali se nije znalo ništa detaljno jer je taj slučaj bio javna tajna. Svedok je povodom ovog događaja dva puta dao izjavu. Pred Županijskim sudom u Karlovcu 2000. godine je rekao da mu je komandir jednog od odeljenja Đuro Krivokuća ispričao da je u starce pucao optuženi Bulat a da su tome prisustvovali Marko Mamula i optuženi Rade Vranešević. Pred Županijskim sudom u Sisku 2008. godine je izjavio da su pucali i optuženi Bulat i optuženi Vranešević. Svedok ne objašnjava kako je došlo do promene u njegovom iskazu i potvrđuje da je optuženi Vranešević prisustvovao događaju, ali da ne zna da li je pucao. Nakon ovog događaja komandir Krivokuća je javio komandantu Pajiću šta se desilo, ali mu je ovaj rekao da se ne meša. Pričalo se da su tela bačena u bunar, ali on o tome nije imao bliže informacije.

Komentar:

Svedoci Adam i Mile Gabrić došli su iz Hrvatske. Njihova svedočenja su uopštena, iako su pred sudovima u Hrvatskoj o tome mnogo više i detaljnije govorili. Predsednica Veća reagovala je, nakon što je pokušala da razjasni nejasnoće i razlike u odnosu na njihove ranije izjave, pitavši ih koga štite i prikrivaju.

Glavni pretres: 18. februar 2009.

Izveštaj: Gojko Pantović, posmatrač FHP-a

Spajanje postupka

Nakon izvinjenja optuženog Vraneševića i objašnjenja zvog čega se nije pojavio na prethodnom ročištu, Veće je spojilo postupke prema Bulatu i Vraneševiću.

Saslušanje svedoka Mila Malobabića

Svedok je u martu 1992. bio u odeljenju komandira Đure Krivokuće. Bio je smešten u podrumu jedne kuće na ulazu u Banatski Kovačevac. U blizini su živeli civili, čovek i žena i jedna baba. Kritičnog dana bio je stražar i dežurao je u dvorištu od 20 do 22:00 časa zajedno sa Radetom Malobabićem. U jednom trenutku čuo je neki muški glas na udaljenosti oko 150 metara. Prešli su dvadesetak koraka, ali ništa nisu čuli. Kada su se vratili ponovo su čuli muški i ženski glas. Oko 21:00 čas kada su su opet čuli glasovi, otišli su do komandira, uzeli su oružje i krenuli u dvorište odakle su glasovi dolazili. U dvorištu su čuli kratke rafale. Misli da je nakon pucanja čuo ženske jauke. Nije čuo nikakve eksplozije te noći. Komandir [Đuro Krivokuća] je tada rekao da ne idu prema dvorištu i da će doći neko iz komande, kao i da svedok i ostali ne otvaraju vatru ni na koga sem ako ne budu napadnuti. Tada je čuo zvuk upaljenog kamiona. Ujutru su došli iz komande i rekli im da nema leševa, ali da su našli tragove krvi. Posle nekoliko dana saznao je da su pobijeni civili i da su bačeni u bunar. Čuo je da je naređeno da se leševi izvade iz bunara, ali tome nije prisustvovao.

Ne poznaje optuženog Bulata, ali je čuo za njega. Ne zna da li je optuženi Bulat došao kod njih te večeri kada su pobijeni civili. Svedok je imao pregled sa prednje strane kuće i postojala je mogućnost da neko dođe sa zadnje strane tako da to ne primeti. Ne zna ko je optuženi Rade Vranešević, niti zna da li je on dolazio kritične noći. Svedok je imao jednu automatsku pušku, koju nikom nije davao niti mu je ko tako nešto tražio. Negirao je tvrdnju Petra Škaljca da je on (svedok) te noći utrčao u podrum i rekao kako je optuženi Bulat pobio ljude, kako je tražio pušku od njega ali mu on nije dao. Te večeri nisu dobili nikakvo naređenje o podizanju borbene gotovosti. Nisu išli ni u kakve pretrese kuća civila, niti zna da ih je bilo. U Banskom Kovačevcu je proveo još dve smene, nakon čega je otišao u Pješčanicu.

Komentar:

Svedok nije bio ubedljiv. Kada ga je predsednica Veća pitala da li je saznao sutradan ili kasnije šta se desilo, da li je nešto čuo i šta, odgovorio je da nije jer ga nije interesovalo.

Saslušanje svedoka Đure Milojevića

Svedok poznaje optužene Bulata i Vraneševića. Bio je komandir 4. čete do decembra 1991. godine, nakon čega je postao zamenik komandira vojne policije u Pješčanici. Nema saznanja o događaju iz marta 1992. u Banatskom Kovačevcu. Nikada ga optuženi Vranešević nije obavestio o tom događaju [ubistvo civila].

Suočenje optuženog Radeta Vraneševića i svedoka Đure Milojevića

Suočenje je obavljeno na okolnost da li je optuženi Vranešević obavestio svedoka o događaju iz marta 1992. godine i da li je on u tom periodu bio komandir njegove čete. Optuženi Vranešević izjavio je da je Mirko Vranešević bio svedokov zamenik i da je svedok u aprilu mesecu [1992.godine] bio komandir njegove 4. čete, i da je tek kasnije otišao u Vojnu policiju. Svedok je to negirao. Optuženi Vranešević je rekao svedoku da mu je on na postrojavanju saopštio da je optuženi Bulat pobio ljude, na šta je svedok izjavio da mu to optuženi Vranešević nikada nije rekao.

Glavni pretres: 11. mart 2009.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Žarka Žegovića

Svedok je u martu 1992. bio vezista u odeljenju veze Drugog bataljona. Njegova kancelarija bila je u zgradi osnovne škole u Vlasinji, gde se nalazila Komanda bataljona. Dva, tri dana nakon kritičnog događaja čulo se da su civili iz Banskog Kovačevca nestali. Kružile su razne priče, ali bile su šture i neprecizne, tako da je komandant Dragan Pajić zabranio da se o tome govori. Nikada nije saznao da su civili ubijeni niti se interesovao šta se sa njima desilo. Sve informacije imali su oficiri bezbednjaci, dok je on kao vezista prenosio samo informacije o napadima i sl. Jednog jutra oficir bezbednosti Stanko Čiča pitao ga je da li ima nekog posla oko Banskog Kovačevca kako bi sa njim krenuo autom veze. Svedok je odgovorio da bi trebalo da promeni baterije na radio stanicama tako da su zajedno krenuli. Na jednom brdu u blizini Banskog Kovačevca su se rastali i svako je otišao da obavi svoj posao, nakon čega su se na istom mestu ponovo našli i vratili se u Komandu. Stanko mu nije rekao koji posao je trebalo da obavi, niti mu je pomenuo ubistvo civila. Nakon nekoliko dana zajedno su otišli u Crnu Dragu jer su čuli da na tavanu jedne kući postoji radio stanica i planovi veze. Bila je to kuća meštovitog bračnog para, jedne mlađe žene i jednog muškarca srednjih godina, ali to nisu bili ubijeni u Banskom Kovačevcu.

Svedok poznaje optuženog Vraneševića još od pre rata. Nikada ga nije video u kancelariji odeljenja veze i nije tačno da je optuženi kod njega ostavio svoju pušku pre nego što je krenuo u Banski Kovačevac. Takođe, poznaje optuženog Bulata koji je bio oficir obaveštajac. Nikada nije čuo da je komandant Pajić vikao na optuženog zbog ubistva civila.

Veće je donelo odluku da se iskaz preminulog Radeta Mraovića, koji je dao 30.11.2000. godine pred Županijskim sudom u Karlovcu, pročita na osnovu člana 337. stav 1. tačka 1) ZKP.

Čitanje izjave svedoka Radeta Mraovića

Svedok je na poziv optuženog Bulata otišao u Banski Kovačevac kako bi izvukao leševe iz bunara. Tamo je video neke ljude, među kojima je bio Adam Samardžija, koji su pokušavali to da urade, ali bezuspešno. Uspeo je da izvuče četiri, per leševa od čega je samo jedan bio ceo dok su ostali bili iskomadani. Leš koji je bio ceo pripadao je muškarcu. Na leševima su se videli delovi betona i slama. Bunar je bio oštećen kao da je neko bacio više bombi u njega. Leševi su stavljeni u drvene sanduke a zatim je optuženi Bulat rekao da se unesu u senik i da se senik zapali. Ne zna da li se to zaista dogodilo, ali je kasnije čuo da jeste. Takođe, čuo je da je te ljude ubio optuženi Bulat da bi od njih uzeo novac. Optuženi mu je za obavljen posao isplatio dve vojničke plate.

Glavni pretres: 12. mart 2009.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka-oštećenog Alberta Mihalića

Svedok je sin ubijene Kate Mihalić. Njegova majka je ostala u svojoj kući, iako su meštani hrvatske nacionalnosti izbegli 4.10.1991. godine. Nekoliko puta slao joj je preko Crvenog krsta pakete sa hranom, ali kada se jedan paket vratio izlomljen bio je siguran da ona više nije živa. Kada se 1995. godine vratio u selo civila nije bilo. Čuo je od preživele Bare Šikić da su civili iz tog dela sela ubijeni, da su tela zapaljena ili da su bačena u Kupu, ali ni jedna informacija nije bila pouzdana. Preko policijskog izveštaja je saznao da se događaj dogodio između 20. i 23. marta 1992. i da su tela bačena u bunar. Obližnji bunar je pretražen, ali u njemu je nađena po koja dlaka kose. Najteže mu je to što tela nikada nisu pronađena.

Saslušanje svedoka-oštećenog Zlatka Mance

Svedok je unuk ubijene Veronike Krupić. Kada su Hrvati 4.10.1991. godine proterani iz Banskog Kovačevca, Veronika je odlučila da ostane i čuva svoju kuću. Zajedno sa bratancem Zlatkom Krupićem je izbegao i pridružili su se ZNG-u. Hrvatska vojska je dvogledom pratila šta se dešava u selu i oko 20. marta 1992. su primetili da više nema žena koje su ostale. Čuo je da je optuženi Bulat okupio šestoro preostalih civila, da ih je pobio i bacio u bunar Zlatka Mihalića. Bunar je pretražen, ali u njemu su pronađeni samo delovi tkanine. Tela nikada nisu pronađena.

Saslušanje svedoka Petra Gabrića

Svedok je bio pripadnika 2. odeljenja čiji je komandir bio Đuro Krivokuća. Kritične večeri u kuću u kojoj su bili smešteni došao je stražar Mile Malobabić, probudio ga je i rekao da su neki vojnici pokupili civile. Dok su oblačio čuo je pucnjavu, dva duža rafala

a zatim nekoliko pojedinačnih pucnjeva. Čuo je da komandir Krivokuća pokušavao da pozove Komandu bataljona kako bi saznao šta se događa. Na kraju je uspeo da dobije nekoga i besno mu odgovorio *sad je gotovo, ovim ste nas sve pobili* i zalupio telefonsku šlušalicu. Svedok je saznao da su civili pobijeni i bačeni u bunar, što je za njega bio veliki šok. Ne zna ko je to uradio, ali se pričalo da je dolazio neko od oficira bezbednosti. Takođe je čuo da je dolazio optuženi Bulat, ali ga on te večeri nije video. Nije čuo da je stržar rekao da je *Pane pobio babe*, kako tvrdi svedok Petar Škaljac. Nije odlazio da vidi šta se desilo jer ga je taj događaj jako pogodio. Civili nikada nisu pravili vojsci probleme niti su odavali njen položaj hrvatskoj strani. Te noći nije bilo obaveštenje da će civili biti prebačeni na drugu lokaciji niti da treba da se poveća stepen borbene gotovosti.

Svedok ne poznaje optuženog Vraneševića.

Čitanje izjava svedoka

Čitanje izjava svedoka-oštećenih Anke Mance i Andrije Đelek, koje su dali 13.12.2000. pred Županijskim sudom u Karlovcu, izvršeno je preko dokument kamere.

Glavni pretres: 14. april 2009.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Milana Džakule

Svedok je u martu 1992. godine bio komandir trećeg voda 5. čete, čiji je komandant bio Jovan Malobabić. Kritične večeri [između 22. i 23. marta] nalazio se u komandi voda u Prkosu. Nije tačna tvrdnja optuženog Bulata da su njih dvojica bili u Banskome Kovačevcu i da je on (svedok) naredio vojnicima Marku Mamuli i Milu Vučiniću da sakupe civile jer je bilo organizovano njihovo izmeštanje. Sledećeg jutra pozvao ga je Đuro Krivokuća, komandir jednog od odeljenja iz Banskog Kovačevca, i saopštio da su hrvatski civili koji su bili ostali u selu pobijeni i bačeni u bunar. Otišao je u Banski Kovačevac i tamo su mu vojnici Rade i Mile Malobabić, koji su stražarili prethodne noći, rekli da su u selo došle dve, tri njima nepoznate osobe, da su nakon toga civili ubijeni i da je na kraju došao optuženi Pane Bulat. Oni su čuli pucnjavu, ali nisu videli ko je izvršio ubistvo. Đuro Krivokuća odveo ga je do bunara, koji je bio udaljen oko 100 metara od kuće gde je odeljenje bilo smešteno. Video je tragove krvi i delove tela oko bunara. Tog jutra došli su i Jovan Malobabić, komandant Dragan Pajić i optuženi Bulat. Vađenje leševa iz bunara organizovano je u dva navrata. Leševe je najpre vadio Adam Samardžija, ali kako u tome nije uspeo, izvadio ih je svedoku nepoznat čovek. Leševi su stavljeni u drvene sanduke i kamionom ih je odvezao neki vojnik [Dragan Bjelić]. Ne zna gde su leševi na kraju završili. U vađenju leševa učestvovao je i optuženi Bulat, koji je tom prilikom rekao da mu je žao pobijenih ljudi. Svedok je prilikom vađenja leševa žmurio, jer mu je bilo teško da gleda, tako da nije video kog pola su bili civili. Nikada nije saznao ko je ubio civile.

Svedok ne poznaje optuženog Vraneševića.

Komentar:

Svedok je svedočio putem video-linka iz prostorija Županijskog suda u Rijeci. Do sada je dva puta davao izjave i to 14.11.2000. pred Županijskim sudom u Karlovcu i 24.04.2008. pred Županijskim sudom u Sisku i tada je rekao da je od stražara saznao da su kritične večeri u Banski Kovačevac došle njima dve, tri nepoznate osobe i sa njima optuženi Bulat, nakon čega se dogodilo ubistvo. Rekao je i da je neko od tih osoba od stražara zatražio pušku, ali da mu je oni nisu dali, i da se ubrzo ipak začula pucnjava. Predsednica Veća predočila je svedoku razlike u njegovim iskazima i zatražila objašnjenje zbog čega je na današnjem pretresu promenio svoj iskaz time što je rekao da je optuženi Bulat u Banski Kovačevac došao nekon ubistva. Svedok je odgovorio da iskaz nije promenio već da se ne seća šta je ranije govorio.

Glavni pretres: 15. april 2009.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Za današnje ročište bilo je predviđeno saslušanje svedoka Petra Škaljca, putem video-linka sa Županijskim sudom u Rijeci. Kako svedok nije pristupio, iako je uredno pozvan, glavni pretres je odložen.

Fond za humanitarno pravo